

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

Sayı : B.13.APK.0-12-00-00/320 - 2708
Konu : Yazılı Soru Önergesi

5 AGUSTOS 2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 13.07.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/12798 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İzmir Milletvekili Hakkı ÜLKÜ'ye ait 7/7680 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur

Bilindiği üzere, demokratik ve sosyal hukuk devleti olmanın en önemli göstergelerinden birini örgütlenme özgürlüğü oluşturmaktadır. Anayasamız ve ulusal mevzuatımız ile Ülkemizin de taraf olduğu İnsan Hakları Evrensel Bildirisi, İnsan Hakları ve Temel Özgürlükler Avrupa Sözleşmesi, Avrupa Sosyal Şartı gibi uluslararası metinler ile Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nün onayladığımız muhtelif sözleşmelerinde tüm çalışanların sendikal örgütler kurmaları, bu sendikalar ile üst kuruluşlarının amaçları doğrultusunda etkinliklerde bulunabilmeleri kabul edilmiştir.

Örgütlenme hakkının daha da geliştirilmesi için 2821 sayılı Sendikalar Kanunu'nun Bazı Maddeleri ile 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu'nun Bir Maddesinin Değiştirilmesine Dair Yasa Tasarısı Taslağı ile 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Yasa Tasarısı Taslaklarının Bilim Kurulu, sosyal tarafların uzmanları ve Bakanlığımız temsilcilerinden oluşacak bir komisyonca değerlendirilmesi ve çalışmaların Eylül 2005 ayına kadar tamamlanması hedeflenmektedir.

Bakanlığımız ilgili kuruluşu İŞKUR'a 30/06/2005 tarihi itibarıyla özelleştirme nedeniyle işini kaybeden 23 bin 982 kişi müracaat etmiş, bunlara ödenen iş kaybı tazminatına bağlı olarak (ödenen sosyal güvenlik primleri de dahil olmak üzere) toplam 93 milyon 356 bin 500 YTL. ödenmiştir.

Özelleştirme Sosyal Destek Projesi, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın koordinasyonunda yürütülmektedir. İŞKUR ve KOSGEB projenin öncü kurumlarıdır.

Özelleştirme Sosyal Destek Projesi ve Yeniden İşe Yerleştirme Projesi kapsamında İŞKUR tarafından verilen istihdam amaçlı hizmetler; Danışmanlık, Eğitim ve Toplum Yararına Çalışma (TYÇP) olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

Özelleştirme Sosyal Destek Projesi, Tazminat Ödemeleri, Yeniden İşe Yerleştirme Hizmetleri (YİY) ve Ekonomik Reform Programının sosyal etkilerinin izlenmesi ana bileşenlerinden oluşmaktadır. Projenin 2005 yılında tamamlanması planlanmıştır.

Proje bütçesinin büyük bölümü işten çıkarılacak çalışanlara ödenecek olan tazminatlar için kullanılacaktır. Yeniden İşe Yerleştirme bileşeninde öngörülen hizmetler için İŞKUR ve KOSGEB'e toplam 25 Milyon ABD Doları kaynak ayrılmıştır.

Özelleştirme Sosyal Destek Projesi kapsamında özelleştirme sonucu işini kaybedenlerden 23 kişi yararlanmıştır. Ancak, söz konusu proje uygulanan ekonomik reform programından olumsuz etkilenen ve kurumda kayıtlı işsizleri de kapsadığından proje kapsamında toplam 783 proje uygulamaya konulmuş, bu projelere toplam 26.940 kişi katılmıştır. Bunlardan 12.423 kişinin istihdam edilmesi beklenmektedir.

Diğer taraftan, 2004/7898 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde özelleştirme nedeniyle işini kaybedenlere, kamu kurum ve kuruluşlarında geçici personel olarak işe yerleştirilme imkanı da getirilmiş olup, bununla ilgili çalışmalar devam etmektedir.

Başta yeni İş Yasası ve Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun olmak üzere, iş piyasasının regülasyonuna yönelik reform niteliğinde çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Öte yandan firmaların rekabet gücünü azaltan işgücü maliyetlerini düşürmek için işsizlik sigortası prim oranlarının 1'er puan indirilmesi uygulaması kalıcı hale getirilmiş ve prime esas kazanç alt sınırı ile asgari ücretin eşitlenmesiyle primlerde % 19, prim oranında % 7 indirim sağlanmıştır. Zikredilen son iki uygulama ile 2,5 yılda 5,1 katrilyon TL. işçi ve işveren prim indirimi yapılarak kayıtlılık özendirilmiştir.

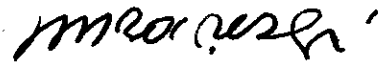
Bölgesel gelişmişlik ve istihdam farklarını azaltmak için kişi başı 1.500 doların altında gelire sahip 36 ilimizde yapılacak yatırımlara arsa, vergi, sigorta primi ve enerji teşvikleri getirilmiştir. Teşvik Yasası'nda 2005 Mayıs ayında yapılan değişiklikle 13 ilimiz daha bu kapsama alınmıştır.

Şirket kuruluşlarını kolaylaştırmak amacıyla kabul edilen 4884 sayılı Kanun ile; şirket kuruluş işlemleri Ticaret Odaları ve Ticaret ve Sanayi Odaları bünyesindeki Ticaret Sicil Memurluklarına devredilmiştir.

Ayrıca, Bakanlığımız, ILO, İŞKUR ve sosyal tarafların katılımıyla Çorum ve Gaziantep İllerinde yürütülen "Türkiye'de İstihdamın Yaygınlaştırılması ve Kayıt Dışı İstihdamın Ele Alınması" projesi ile sosyal diyalogun geliştirilerek kayıt dışı istihdamın kayıt altına alınabilmesi için gerekli yöntemler belirleme çalışmaları sürdürülmektedir. Bu çalışma sonunda kayıt dışılıkla mücadelede Ulusal Eylem Planı hazırlanması öngörülmektedir.

Kayıt dışı istihdamla mücadele çalışmaları ve gerçekleştirilecek projelerin hedeflenen sonuçlara ulaşabilmesinin temel koşulunun; sorunun çözümüne ilişkin karar ve uygulamalarda kamu yönetiminin, sosyal tarafların ve sivil toplum örgütlerinin birlikte hareket etmeleri ve kayıt dışı istihdamın önlenmesi konusunda toplumsal mutabakatın sağlanması olduğu yapılan analiz ve değerlendirmelerin ortak sonucudur.

Bilgilerinize arz ederim.

Murat BAŞESGİOĞLU
Bakan